ઈશ્વરની એકતા:

ભિન્ન ભિન્ન ધર્મોમાં ભલે ઈશ્વર જુદા જુદા નામોથી ઓળખાતો હોય, છતાં ઈશ્વર એક જ છે. બધા ઈશ્વરને ભજે છે. સર્વશક્તિમાન, સર્વવ્યાપી છતાં દુર્લભ અને અકળ તત્વ તરીકે જાણે છે.

ધર્મોની એકતા:

બધા દૈવી અવતારો એક જ ઈશ્વરના છે. દરેક એક ઉદ્દેશની પૂર્તિ કરવા યુગેયુગે અવતાર લે છે. તેઓ એક જ સરખા આધ્યાત્મિક સિદ્ધાંતનો ઉપદેશ આપે છે: પરંતુ સામાજિક શિક્ષણ સમાજની માંગ પ્રમાણે સમયાનુસાર જુદુંજુદું હોય છે.

માનવજાતની એકતા:

"પૃથ્વી એક દેશ છે અને સમસ્ત માનવ તેના નાગરિક છે"

સમગ્ર માનવજાતમાં બધી વ્યક્તિ એક કુટુંબની છે એવી ભાવના પ્રવર્તવી જોઈએ. વિજ્ઞાન, ઔદ્યોગિક વિકાસ, તકનીકી જ્ઞાન અને સામૂહિક વહેવારે દુનિયાને એક કરી દીધી છે. હવે આધ્યાત્મિક એકતા સ્થાપવાની બહુ જરૂર છે. બહાઉલ્લાહે કહ્યું છે કે ઈશ્વરે ઐતિહાસિક પરિબળો ગતિમાન કર્યા છે કે જે જાતિ, વર્ગ, રંગભેદ અને રાષ્ટ્ર અંગેના રૂઢિગત અવરોધોને તોડીને કાળક્રમે એક વિશ્વવ્યાપી શિષ્ટ સમાજનું સર્જન કરશે. આ એકતાને સ્વીકાર કરવો અને આ એકતા સાધવામાં મદદ કરવી એ જ આજે પૃથ્વી પર વસતા જનસમાજ સામે સૌથી મોટો પડકાર છે.

બહાઈ ધર્મ ઉપદેશ આપે છે કે સાચો ધર્મ એકતાની વૃધ્ધિ કરે છે, જે એકતા વિશ્વ શાંતિ માટેની પાયાની અપેક્ષા છે. બહાઉલ્લાહે કહ્યું છે કે જ્યાં સુધી માનવજાતની એકતા દઢ રીતે પ્રસ્થાપિત નહીં થાય ત્યાં સુધી માનવજાતનું કલ્યાણ, શાંતિ અને સલામતી મેળવી શકાય નહિ. દેશ દેશ વચ્ચેની એકતા, આંતરરાષ્ટ્રીય સહાયક ભાષા, સમગ્ર વિશ્વનું સુસંગત અર્થકારણ, કેળવણી પ્રથા, દરેક લોકોના માનવહક્ક માટેની આચાર સંહિતા, વિશ્વના સંપર્ક માટેની સુયોજીત વ્યવસ્થા, નાણાંનું સર્વગ્રાહી ચલણ તમજ તોલમાપના ધોરણો–આ બધાં વિશ્વની એકતા સાધવામાં ફાળો આપે છે તેવી બહાઈ ધર્મ હિમાયત કરે છે.

બહાઈ અને સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ:

સંયુક્ત રાષ્ટ્રો પૃથ્વી પરના દેશોને એક કરવા માટે પ્રયત્નશીલ છે એ વાત માન્ય રાખીને બહાઈઓ સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના બધા પ્રયત્નોને શક્ય તે દરેક રીતે સમર્થન આપે છે. સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની આર્થિક અને સામાજીક પરિષદ અને બાળકો માટેના ફંડ બાબતમાં વિચાર વિમર્શ કરવાનો અધિકાર હોવાને લીધે બહાઈ આંતરરાષ્ટ્રીય સમાજને એ પ્રકારની માન્યતા મળેલ છે. વિશ્વના માનવજીવનને સ્પર્શતા આર્થિક સામાજીક વિષયો ઉપર યોજાતા સંમેલનો, સંગઠનો અને પરિસંવાદોમાં ન્યુયોર્ક અને જીનીવા ખાતેની બહાઈ કચેરીઓ અને બીજા ઘણા પ્રદેશોમાંના બહાઈઓ નિયમિત રીતે ભાગ લે છે. લઘુમતી કોમના હક્કો, સમાજમાં સ્ત્રીનું સ્થાન, ગુન્હાની રુકાવટ, કેફી દ્રવ્યો ઉપરનું નિયંત્રણ, બાળકો અને કુટુંબનુ કલ્યાણ અને નિઃશસ્ત્રીકરણ અંગેના સંયુક્ત રાષ્ટ્રોએ યોજેલ પરિસંવાદોમાં આંતરરાષ્ટ્રિય બહાઈ સમાજ સક્રિય રીતે ભાગ લે છે.

3090

એક બહાઈ પ્રાર્થના:

હે મારા પરમેશ્વર! હે મારા પરમાત્મા! તારા સેવકોનાં હૃદયો એક કર અને એમની સમક્ષ તારો મહાન ઉદ્દેશ પ્રગટ કર. તેઓ તારા આદેશો માને અને તારા કાયદાઓનું પાલન કરે. હે ભગવાન! એમના પુરુષાર્થમાં સહાયક બન. તારી સેવા કરવાની એમને શક્તિ આપ. હે પ્રભુ, એમને એકલા ન છોડી દે, બલ્કે તારા જ્ઞાનના પ્રકાશથી એમનાં ચરણોને માર્ગ દેખાડ અને તારા પ્રેમથી એમનાં હૃદયોને હર્ષિત કર. તું જ ખરેખર એમનો સહાયક અને સાક્ષી છે.

—બહાઉલ્લાહ

વિશ્વની વિભૂતિઓના ઉદ્‌ગાર:

"આપણે પોતાનું આખુ જીવન સૃષ્ટિના રહસ્યો ખુલ્લાં કરવામાં ખર્ચી નાંખીએ છીએ. પણ તુર્કીનો એક કેદી છે બહાઉલ્લાહ જેની પાસે તેમની ચાવી છે."

—લીઓ ટોલસ્ટોય

"બહાઈ ધર્મ આજના યુગનું પ્રતિક છે. બધા ધર્મોના વિચારશીલ નરનારીઓનાં મનમાં એ ભાવના વધતી જાય છે કે એવા ધર્મની શોધ કરવી જોઈએ કે જે બધા ધર્મોનો આધાર છે, અને જે આપણી પાસે એ અપેક્ષા રાખે છે કે, આપણે એ અદૃશ્ય-અગોચરમાં વિશ્વાસ રાખીએ અને માનવ બંધુત્વ માટે કામ કરીએ. આજ આધારભુત સત્ય છે અને બાકીનું બધુ માત્ર (વ્યક્તિગત) મત છે. આ બધાં વર્ષોમાં બહાઈ ધર્મ, બધા ધર્મોની મૂળભૂત એકતા પર ભાર મૂકતો રહ્યો છે, નહિકે તેમના મતભેદો પર. મને આશા છે કે, તે આ કાર્યને આગળ વધારતો રહેશે. બહાઈ ધર્મ ભારતની પ્રાચીન આધ્યાત્મિક પરંપરાને અનુકુળ છે, અને એટલા માટે હું તેનું સ્વાગત કરું છું અને તેના પ્રત્યે શુભ કામના વ્યક્ત કરું છું.

ડૉ. એસ રાધાકૃષ્ણન
ભૂતપૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ, ભારત

Gujarati

The Bahá'í Faith
www.bahai.org/national • 1-800-22UNITE
The Bahá'í House of Worship
100 Linden Ave., Wilmette, IL 60091
how@usbnc.org • www.bahaitemple.org
(847) 853-2300

વધારે માહિતી માટે સંપર્ક સાધો:-

રાષ્ટ્રીય બહાઈ આધ્યાત્મિક સભા,

બહાઈ ભવન,

૬, કેનીંગ રોડ, નવી દિલ્હી-૧૧૦૦૦૧
ફોન: ૬૪૪૪૦૨૯, ૬૪૪૪૦૩૫
બહાઈ સેન્ટર,
સેક્ટર નં. ૩૦, પ્લોટ નં. ૩૯૫, પ્રથમ માળ, ૩૦, ચાર રસ્તા પાસે, ગાંધી નગર-૩૮૨૦૩૦ ફોન:-૨૩૬૫૭

ભારતીય ઉપખંડનું બહાઈ પ્રાર્થના મંદિર

બહાપુર, નવી દિલ્હી, ભારત

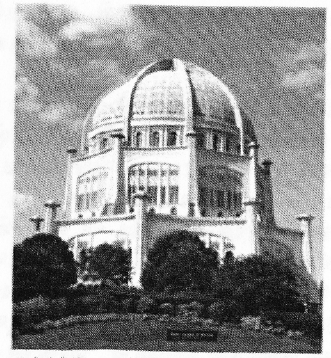

Bahdi House of Worship, Wilmette, U.S.A.

મંગળમય છે એ સ્થાન ને ગૃહ, એ નગર ને હૃદય, એ પહાડ ને ખીણ, એ આશ્રય ને ગુફા, એ ધરતી ને સાગર અને એ ઉપવન જ્યાં પરમેશ્વરનો ઉલ્લેખ થયેલો છે અને એના યશનો મહિમા ગાવામાં આવ્યો છે.

—બહાઉલ્લાહ

બહાઈ પ્રાર્થના મંદિર:

દિલ્હી સ્થિત બહાઈ મંદિર જગતના સર્જનહાર પરમેશ્વર અને મનુષ્ય વચ્ચેના પ્રેમની ઉષ્માનું પ્રતીક છે. સમગ્ર વિશ્વમાં સ્થપાયેલા બહાઈ મંદિરોમાં ભારતીય ઉપખંડમાં બનાવાયેલું આ મંદિર સાતમું છે. અન્ય છ મંદિરો પનામા, કંપાલા, વિલ્મેટ, ફ્રાંકફર્ટ, સિડની અને સમોવામાં બનાવેલા છે. દિલ્હી ખાતે બાંધવામાં આવેલા આ મંદિરની જમીન છેક ૧૯૫૪મા ખરીદવામાં આવેલી. મંદિરનું બાંધકામ ૨૧ મી એપ્રીલ ૧૯૮૦ના રોજ શરૂ થયું અને ૨૪ ડિસેમ્બર ૧૯૮૬ને દિવસે એને સમગ્ર વિશ્વમાં માનવીય એકતા અને વિશ્વશાંતિના સિદ્ધાંતને કેંદ્રમાં રાખી કોઈ પણ જાતના ભેદભાવ વિના વિશ્વના દરેક મનુષ્ય માટે પ્રાર્થના કરવા તેમજ ધ્યાન ધરવાના ઉદ્દેશ્યથી જાહેર ઉપયોગ માટે સમર્પિત કરવામાં આવ્યું.

ભારતના બધા જ ધર્મો સાથે કમળનું ફુલ સંકળાયેલું છે. અને વિશ્વભરમાં એ ધર્મના પ્રતીક તરીકે માન્ય થયેલું છે. તેથી આ મંદિરના શિલ્પી શ્રી ફરીબુર્ઝ સાહબાએ આ મંદિરને કમળનો આકાર આપ્યો છે. પ્રાર્થનાખંડ ઉપરાંત મંદિરમાં પુસ્તકાલય, ફિલ્મ પ્રદર્શન ખંડ અને વહીવટી કાર્યાલયોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. પ્રાર્થના ખંડની આજુબાજુ કમળના પાંદડાના આકારના નવ જળાશયો છે અને કમળની પાંદડીઓ સફેદ સિમેન્ટની બનાવીને તેની ઉપરની બાજુ સફેદ આરસ જડવામાં આવ્યાં છે. ભારત તેમજ સમગ્ર વિશ્વમાં વસતા બહાઈ મિત્રોના સ્વૈચ્છિક ફાળાથી આ મંદિર બાંધવામાં આવ્યું છે. આ ભવ્ય

ઈમારતની આસપાસના વિસ્તારમાં માનવઉત્થાન અને માનવ સેવાની સંસ્થાઓ જેવી કે શાળાઓ, પુસ્તકાલયો તેમજ માંદા અને અશક્ત લોકો માટેની હોસ્પિટલો તેમજ વૃદ્ધો માટેના આવાસોની સ્થાપના કરવામાં આવશે. કર્મની સાથે કરણી જોડાય તો જ બહાઈ પ્રાર્થનાનો મૂળ આશય સિદ્ધ થાય છે.

બહાઈ ધર્મ:

બહાઈ ધર્મ એક સ્વતંત્ર ધર્મ છે જેની સ્થાપના (ઈ.સ.) ૧૮૪૪ માં થઈ. બહાઉલ્લાહ આ વિશ્વવ્યાપી ધર્મના પ્રણેતા છે. એમનો જન્મ ૧૨મી નવેમ્બર, ૧૮૧૭ ના રોજ ઈરાનના એક પ્રતિષ્ઠિત અને ખાનદાન કુટુંબમાં થયો હતો. ઈશ્વર એક જ છે, કોઈપણ ધાર્મિક સત્ય નિરપેક્ષ નથી પરંતુ એ સહુને જોડનારું બળ છે તથા ધર્મજ્ઞાનથી માનવજાતની ઉત્તરોત્તર આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ થાય છે એવી ઘોષણા સાથે એમણે સુખી જીવનનો ત્યાગ કરી ભેખ લીધો અને વિશ્વને એક સૂત્ર આપ્યું 'પૃથ્વી એક દેશ છે અને સમગ્ર માનવ તેના રહેવાસી છે'. પ્રભુના દૂત તરીકે ૧૮૫૩માં પ્રભુપ્રેરણાથી તેમને સર્વપ્રથમ સત્ય લાધ્યું. તેમનો દેશનિકાલ કરી તેમને બગદાદ-ઈરાક મોકલવામાં આવ્યા. ત્યાં દસ વર્ષ પછી બધા ધર્મોએ જે યુગાવતાર હસ્તીની આગાહી કરી હતી તે બહાઉલ્લાહ જ છે એમ જાહેર થયું. ત્યારપછી કોન્સ્ટન્ટીનોપલ (ઇસ્તાંબુલ), એડ્રીયાનોપલ અને અક્કામાં ૪૦ વર્ષના દેશનિકાલ, કારાવાસ અને અનેક યાતનાઓ સહ્યા પછી બહાઉલ્લાહ ૧૮૯૨માં નિર્વાણ પામ્યા.

બહાઈ ધર્મ એક વિશ્વધર્મ છે ને આજ બહાઈ વિશ્વ સમાજ ૨૦૫ સ્વતંત્ર દેશો અને ૪૮ પ્રદેશોમાં રહેતા લગભગ ૬૦ લાખ બહાઈઓનો બનેલો છે. આ બહાઈઓ લગભગ બધી જ નાત, જાત, વંશ અને સંસ્કૃતિના તેમજ ૨૧૦૦ જુદા જુદા માનવવંશના સમુદાયના જૂથોની વિરાટ શ્રેણીમાંથી આવેલા છે અને જુદા જુદા ૧ લાખ ૧૨ હજાર બહાઈ સમાજોમાં વસેલા છે. તેઓ લગભગ ૧૫૦૦૦ જેટલી આધ્યાત્મિક સંસ્થાઓ ચલાવે છે જેમા અનેક સામાજિક અને આર્થિક વિકાસના મહત્તવના કાર્યોનું સંચાલન થઈ રહ્યું છે. ભારતમાં બહાઈ ધર્મની સ્થાપના ૧૮૭૨માં થઈ છે. બહાઉલ્લાહના પ્રવચનાના પ્રધાન સૂર સમગ્ર માનવજાતમાં કૌટુંબિક ભાવના દ્વારા એકતા લાવવાનો તેમજ કાયમી વિશ્વશાંતિ સ્થાપવાનો છે.

આજના બહાઈઓ જુદા જુદા ધર્મોની પશ્ચાદભૂમિમાંથી આવેલા છે. તેમાંના કોઈ ક્રિસ્ચીયન, યહુદી, હિન્દુ, મુસલમાન, શીખ, બુદ્ધ કે ઝોરાસ્ટ્રીયન હતા અથવા કેટલાકનો કોઈ ધર્મ જ નહોતો.

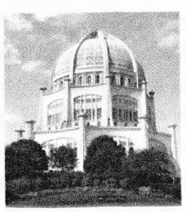

વિલ્મેટ-ઈલિનોઈસ અમેરિકા

કંપાલા–યુગાંડા

તેઓ ભૂતકાળમાં થઈ ગયેલા બધા અવતારો માટે એક સરખી આદરની ભાવના ધરાવે છે પણ સાથે સાથે એમ માને છે કે ધર્મ પ્રગતિકારક રીતે વિકસે છે, અને વર્તમાન યુગના ઈશ્વરના પ્રતિનિધિ બહાઉલ્લાહ છે. જોકે તેઓ ભિન્ન ભિન્ન ધાર્મિક પરંપરા અને સામાજીક વર્ગોમાંથી આવે છે છતાં બહાઈધર્મે એમને એક ઉચ્ચતર નિષ્ઠા બક્ષી છે અને તે છે માનવજાત પ્રત્યેની વફાદારી

વર્તમાન યુગમાં બહાઈઓ માને છે કે ઈશ્વરે આપણાને આ અવતાર દ્વારા ફરી એકવાર દિવ્ય સંદેશ મોકલ્યો છે. આજ માનવ સમાજ અભૂતપૂર્વ પડકારોનો સામનો કરી રહ્યો છે. સમગ્ર વિશ્વ એક દેશ બનવાની પ્રક્રિયામાં કાર્યાન્વિત છે. આ સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવામાં સહાયભૂત થવા ઈશ્વરે આપણને આ સંદેશો મોકલ્યો છે. બહાઈ ધર્મના સંસ્થાપક બહાઉલ્લાહ-ઈશ્વરીય પ્રકાશ પ્રભુના આ યુગ માટેના સંદેશવાહક છે. હિંદુઓ માટે તે કલ્કી (વિષ્ણુના દશ અવતાર) છે. બૌધ્ધો માટે તે મૈત્રેય અમીતાભ છે. યહુદીઓ માટે તે ઈશ્વરના યજમાન છે, ખ્રિસ્તીઓ માટે તે પ્રભાવશાલી પિતા સમા ઈશુનું પુનરાગમન છે. મુસલમાનો માટે તે અવતરનાર ઈશ્વરનું સ્વરૂપ છે અને ઝોરાસ્ટ્રીયનો માટે તે શાહ-બહ્રામ છે. માનવજાતના સામાજીક અને નૈતિક વિકાસના ઈતિહાસમાં પ્રભુનો પારંપરિક હસ્તક્ષેપ એ આપણી એકતાનું મૂળ-સ્ત્રોત અને ભવિષ્ય વિષે આશાવાદનું મૂળ કારણ છે

જ્યારે કોઈ બહાઉલ્લાહના ધર્મોપદેશમાં શ્રદ્ધા વ્યક્ત કરે છે ત્યારે હૃદયથી બહાઈ બને છે. પરંતુ જ્યારે કોઈપણ સ્ત્રી કે પુરુષ આ શ્રદ્ધા વિધિસર રીતે સ્વીકાર પત્રમાં સહી કરીને વ્યક્ત કરે છે ત્યારે તે બહાઈ સમાજના અધિકૃત સભ્ય બને છે અને બહાઈ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવા માટેના નિમંત્રણના અધિકારી બને છે, જેવી કે ૧૯ દિવસના સહભોજમાં હાજરી આપવી, બહાઈ સંસ્થાના પદાધિકારી તરીકેની ચૂંટણીમાં ભાગ લેવો અને બહાઈ ફંડમાં આર્થિક સહાય આપવાનો અધિકાર એમને પ્રાપ્ત થાય છે.

બહાઈ તરીકેની માન્યતા મેળવ્યા પછી બહાઈ લખાણો અંગેના જ્ઞાન અને સમજદારીને સતત કેળવણી અને ધર્મોપદેશને પોતાના જીવનમાં ઉતારવો આવશ્યક બને છે. બહાઉલ્લાહના પવિત્ર લખાણોમાં અનેક પત્રો છે જેમાં મનુષ્યને મુંઝવતા નાનામાં નાની સમસ્યાથી માંડીને જટિલમાં જટિલ પ્રશ્નોને આવરી લેવામાં આવ્યા છે. બહાઉલ્લાહનો ઉપદેશ એ છે કે મનુષ્ય પોતે તો અમૂલ્ય નિધિ છે પણ એ પોતાનુ જ મૂલ્ય આંકી શકતો નથી, તેમજ બીજા પણ એના સ્વરૂપનું મહત્વ સમજી શકતા નથી. મનુષ્યના જીવનનો સાર પોતાના સાચા સ્વરૂપનું જ્ઞાન કરવું

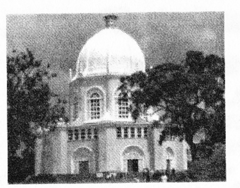

સિડની-આસ્ટ્રેલિયા

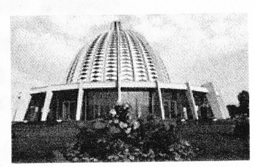

ફ્રાંકફર્ટ-પશ્ચિમ જર્મની

અને એને માનવજાતના વિકાસ માટે ઉપયોગી થવા દેવામાં છે. બહાઉલ્લાહ કહે છે તેમ મનુષ્યનું જીવન માતાના ગર્ભમાં રહેલ ભ્રૂણ સમાન છે, તેને ગર્ભમાં અને અવયવો તે ઈશ્વરની મદદથી મળતી નૈતિક, બૌદ્ધિક અને આધ્યાત્મિક શક્તિઓ દ્વારા મળે છે.

આવી જ બહાઈઓ જીવન જીવવાની જ રીત વિકસાવવા માંગે છે તે અંગત ઉત્કર્ષને ઉત્તેજક આપવાની છે. રોજીંદી પ્રાર્થના તથા ધ્યાન આત્માને જડતામાંથી મુક્ત કરે છે અને નવી જ શક્યતાઓનું સર્જન કરે છે. ભિન્ન ભિન્ન રીતરિવાજોના માળખામાંથી આવતા લોકો જ્યારે કોઈ એક નવી પરિયોજનામાં જોડાય છે ત્યારે રૂઢીગત પૂર્વગ્રહો તૂટી જાય છે. દારૂ અને કેફી ઔષધોની મનાઈ કરવામાં આવી છે, કારણ કે આવા દ્રવ્યોનો ઉપયોગ આખરે તો મગજને જડ બનાવી છે. નિંદા કુથલી કરવાથી પણ આવું જ પરિણામ આવે છે અને પારસ્પરિક વિશ્વાસમાં તિરાડ પડે છે, પરિણામે માનવજાતના ઉત્કર્ષ માટે જરૂરી એકતાનું વાતાવરણ સર્જવા માટે ઘાતક નીવડી છે. કુટુંબ પધ્ધતિને બહાઉલ્લાહના લખાણોમાં ખૂબ મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે અને તેને માનવસમાજનો પાયો ગણવામાં આવી છે. લગ્નની પવિત્રતા, પતિપત્નીની સમાનતાનો સ્વીકાર અને પારસ્પરિક વિચારવિમર્શ પર બહાઈધર્મે ખૂબ જ ભાર મૂકે છે.

બહાઈ ધર્મનો મર્મ:

૧. ઈશ્વર અને તેના અવતારોનું ઐક્ય
૨. સ્વતંત્રપણે સત્યની શોધ.
૩. બધા પ્રકારના પૂર્વગ્રહો અને વહેમોનો ત્યાગ
૪. ધર્મ અંગે વૈજ્ઞાનિક અને તર્કપૂર્ણ દૃષ્ટિ
૫. સ્ત્રીપુરુષ સમાનતા, સમાન અધિકાર અને સમાન તક.
૬. ફરજીયાત કેળવણી
૭. અતિશય ધનસંપત્તિ અને વધારે પડતી ગરીબીનો અંત
૮. સેવાભાવનાથી કરેલું કામ પ્રભુસેવા કર્યા બરાબર.
૯. એક વિશ્વભાષાની હિમાયત.
૧૦ કાયમી વિશ્વશાંતિ જાળવવા માટે જરૂરી માધ્યમો પૂરા પાડવાની જોગવાઈ.

બહાઈ વિશ્વધર્મનો ઉપદેશ:

ઈશ્વરની એકતા
ધર્મોની એકતા
માનવજાતની એકતા

—બહાઉલ્લાહ

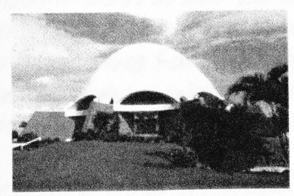

પનામા શહર-પનામા

અપિયા-સમોઆ